

CI za zaščito Senožeških brd
Laže 15,
6224 Senožeče

Laže, 18. 2. 2019

Za:

Županjo občine Divača
Direktorja OU Divača
Svetnike občine Divača

Zadeva: Problematika umeščanja vetrnih elektrarn v KS Senožeče

Fosilna goriva moramo čim prej nadomestiti z drugimi, okolju prijaznimi viri energije. Ena izmed rešitev so obnovljivi vire energije, med katere sodijo tudi vetrne elektrarne, ki pa žal niso dovolj učinkovite, poleg tega imajo različne, zelo negativne vplive, o katerih poroča na stotine civilnih iniciativ in strokovnjakov.

Po dobrih tridesetih letih odkar so vetrnice prišle na trg, je o njih povedanega in napisanega domala vse. Spisek negativnih lastnosti in učinkov večkratno presega njihove koristi, kar kažejo študije neodvisnih strokovnjakov in kar hitro postane jasno tudi vsakemu laiku, ki si vzame nekaj časa, da zadevo preuči. Kdor vetrnice podpira, ali ne ve o čem govori, ali ima za to ekonomske razloge.

Kako močna je vetrna industrija, govori dejstvo, da omejitve, vezane na posledice vplivov vetrnih elektrarn, povsod po svetu le počasi vnašajo v zakone. V smernicah o okoljskem hrupu za evropsko regijo, ki jih izdaja Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), so bile komaj lani, torej leta 2018, prvič vključene ocene vpliva hrupa vetrnih elektrarn! Dodani so bili tudi številnejši dokazi o vplivu okoljskega hrupa na pojav srčno žilnih obolenj in presnovnih motenj.

Trendovski slogan »zelena energija«, predvsem pa nagrade v različnih oblikah in višinah, so odgovori zagovornikov na vsa vprašanja o vetrnicah, ne glede na to, na kaj se le-ta nanašajo. To samo po sebi potrjuje dejstvo, da vetrnice niso tisto, za kar jih interesirani predstavljajo.

Da zgornja trditev drži, potrjujete tudi divaški občinski odločevalci. Naša civilna iniciativa po vseh letih opozarjanja na negativne vplive in druge nevarnosti, ki bi jih prinesle vetrnice na senožeškem področju, do sedaj ni bila deležna niti enega samega odgovora oz. dokaza, ki bi te trditve negiral ali postavil pod vprašaj. Tako kakor druge vpletene in odgovorne institucije, se tudi vi prav iz razloga pomanjkanja argumentov izogibate neposredni komunikaciji in sodelovanju. Postopke, vezane na umeščanje vetrnic v KS Senožeče, vodite v zaprtem krogu s posamezniki, ki jih podpirajo. Kot primer vzemimo izdajo soglasja za služnost za VE 2 Dolenja vas za podjetje Gamit d.o.o. Poleg tega je znano, da je investitor vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja

podal tik pred iztekom veljavnosti starega OPN. Oddana vloga je bila nepopolna, brez zahtevanih prilog in dovoljenj. Dodajali so jih nekaj mesecev postopoma na pozive UE, ki jim je rok tudi nekajkrat podaljšala. Če bi z vlogo počakali in zbrali vse potrebne priloge, bi v veljavo stopil nov OPN, le-ta pa v občini Divača ne dopušča umeščanja vetrnih elektrarn v prostor.

V Lažah smo se za odškodnine, ki naj bi bile nadomestilo za hrup in prah iz bližnjega kamnoloma, morali skupaj z občino nekaj let pošteno truditi, da smo izborili znesek, ki kamnolomu ne predstavlja omembe vrednega odhodka. Zakaj rente in podobna nadomestila za vetrnice investitorji ponujajo sami, še pred dogovori o ostalih pogojih, je spet vprašanje, ki ima odgovor sam po sebi.

Ne prav dolgo preden so predstavniki podjetja Vepa d.o.o. prišli na Občino Divača kot investitorji projekta Vetrni park Senožeška brda, so z drugimi podjetji, katerih družbeniki so bili, na slabo banko »odložili« 17 milijonov € - nam vsem v plačevanje! Sedaj bi Vepa d.o.o., ki ima ustanovni kapital 7.500 €, vodila nekaj milijonski projekt VP Senožeška brda. Tudi podjetje Amicus d.o.o., ki ima odprtih za nekaj strani tožb in od katerega morajo naši krajanje najemnine za reklamne panoje izterjati preko izvršb, občasno ima tudi blokiran račun, ste na občini sprejeli odprtih vrat. Take investitorje podpira država oz. natančneje povedano, nekatera ministrstva (na naše vprašanje, kako lahko sodelujejo s takimi podjetji, so nam odgovorili, da jih niso dolžni preverjati), podpirate jih na občini, banke jim bodo dale kredite.

Referendum, na katerem smo se krajanje KS Senožeče v vsem dobro znani večini izrazili proti umeščanju, je bil res »le« posvetovalne narave. Visoka udeležba je dala vedeti, da se prebivalci zavedajo, kakšno škodo lahko naredijo sebi in naslednjim generacijam, če bi dovolili uničevanje Senožeških brd in drugih predelov s postavljanjem vetrnih stolpov in razrivanjem hribovitega terena. Za celotno področje je že bila sprejeta občinska usmeritev za ohranitev narave, ki je podlaga za turistični razvoj v KS Senožeče, kar je v splošno korist. Obenem to področje spada v zavarovano okolje z mednarodno veljavnim nazivom MAB (človek in biosfera), pridruženo po UNESCO zavarovanim Škocjanskim jamam in ga s ponosom in kulturnim odnosom varujemo.

Denarne obljube krajanje begajo, kot povsod po svetu, predvsem pa v revnih območjih. Proizvajalci vetrnic in investitorji neusmiljeno podkupujejo tudi politiko. Vetrnice so krajanje razklale na dva pola, kar je splošno znana posledica v takih primerih povsod po svetu. Napeto vzdušje v naši krajevni skupnosti se že nekaj let stopnjuje prav zaradi pohlepa, ne ozirajoč se na negativne posledice za vse in tudi za naše otroke, ki nas bodo nasledili.

Če bi do postavitve vetrnih polj prišlo, četudi »samo« v polovici od načrtovanih, bi Senožeška brda in podolje postali mrtev prostor. Prebivalci, ki bi imeli možnost, bi se zaradi nevzdržnih življenjskih pogojev izselili. Tisti, ki bi ostali, bi trpeli za simptomi, ki nastanejo kot posledica vplivov delovanja vetrnic na človeški organizem. Naša opozorila lahko vzamete kot pretirano grožnjo, kot preveč pesimistično napoved, jih enostavno preslišite, ali pa spremljate prakso in posledice po svetu. Marsikaj od tega si lahko ogledate na naših spletnih straneh <http://www.senozeska-brda.si/>

Kakor že večkrat poudarjeno, se aktivnosti, vezane na sprejem vetrnic v občini Divača vodijo v zaprtih krogih podpornikov. Ne glede na Sklep občinskega sveta, sprejet leta 2014, da se v KS Senožeče NE umešča novih vetrnih elektrarn, so zainteresirani posamezniki na občini začeli voditi niti v smeri postopne spremembe vzdušja in posledično pogojev, ki so potrebni, da bi do postavitve vetrnih polj prišlo. Skrbno načrtovane in izračunane strategije za kandidate na zadnjih volitvah so to pokazale. Vendar imajo ti cilji širše posledice.

Splošna situacija omogoča vedno večjo vključitev civilnega prebivalstva v pomembne postopke. Uničevanje zdravega življenjskega okolja na račun kapitala je v zadnjih časih posebej pereč problem. Po dolgoletnem opozarjanju na onesnaževanje, je kmetu Urošu Macerlu v zadevi Lafarge uspelo dokazati poneverjanje podatkov o izpustih nevarnih snovi, ki so uničevale okolico. G. Marinček prikazuje nepravilnosti v aferi Magna, kjer je država postopke speljala tako, da je obrat z nevarnimi snovmi dobil dovoljenja za izgradnjo na območju, ki so bila prvotno kmetijska zemljišča najvišje kategorije, da o vodah ne govorimo. Vzemimo še primer Mura – večinsko javno mnenje ob podpori medijev absolutno podpira prepoved gradnje hidroelektrarn, pa so le-te tudi obnovljiv vir energije. Brez dvoma se vsi strinjamo, da je reko in življenje v njej treba ohraniti v naravnem stanju.

Zakaj potem, spoštovani svetniki in spoštovana županja, ne vidite problema v tisočih kubičnih metrih betona, ki bi v kraški zemlji ostali za vedno? Zakaj si zatiskate oči pred stiskami, ki jih tukajšnji prebivalci popolnoma upravičeno doživljamo v strahu pred tem, kar nam obetate? Kdo bo ostal? Kaj bo ostalo?

Zanimivo, že v Poročilu o vplivih na okolje za VE Dolenja vas 15 iz leta 2004, je bilo ugotovljeno, da število prebivalcev v okoliških vaseh »rahlo upada, in bo sčasoma, s staranjem in odseljevanjem prebivalcev, začela prevladovati struktura vikendašev.«

Očitno je nekaj sto ljudi davek, ki ste ga pripravljene žrtvovati, da bo občina bogatejša. Pa bo res?

Diego Loredan za

CI za zaščito Senožeških brd